

คู่มือการปฏิบัติงาน
การจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ

จัดทำโดย
นางสาวศรัญญา มุลจันทร์

งานประกันคุณภาพการศึกษา
คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำนำ

การจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีทั้งหมด 7 ยุทธศาสตร์ มีการกำหนดตัวชี้วัด จำนวน 48 ตัวชี้วัด ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ตัวบ่งชี้ตามพันธกิจ จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ (น้ำหนักร้อยละ 25) ยุทธศาสตร์ที่ 2 ตัวบ่งชี้ตามพันธกิจ จำนวน 10 ตัวบ่งชี้ (น้ำหนักร้อยละ 23) ยุทธศาสตร์ที่ 3 ตัวบ่งชี้ตามพันธกิจ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ (น้ำหนักร้อยละ 10) ยุทธศาสตร์ที่ 4 ตัวบ่งชี้ตามพันธกิจ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ (น้ำหนักร้อยละ 10) ยุทธศาสตร์ที่ 5 ตัวบ่งชี้ตามพันธกิจ จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ (น้ำหนักร้อยละ 25) ยุทธศาสตร์ที่ 6 ตัวบ่งชี้ตามพันธกิจ จำนวน 6 ตัวบ่งชี้ (น้ำหนักร้อยละ 5) ยุทธศาสตร์ที่ 7 ตัวบ่งชี้ตามพันธกิจ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ (น้ำหนักร้อยละ 5)

งานประกันคุณภาพการศึกษา คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ ในการดำเนินงานและพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานที่ชัดเจนของหน่วยงาน อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลต่อไป

(นางสาวศรัญญา มูลจันทร์)
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
ผู้จัดทำ

บทที่	สารบัญ	หน้า
	คำนำ.....	2
1	บทนำ.....	4
	ชื่อหน่วยงาน ที่ตั้ง และประวัติความเป็นมาโดยย่อ.....	4
	ปรัชญา ปณิธาน.....	5
	โครงสร้างองค์กร และโครงสร้างการบริหาร.....	7
2	ภาระงานที่ได้รับมอบหมาย.....	8
	งานคำรับรองการปฏิบัติราชการ.....	8
	งานประกันคุณภาพการศึกษา.....	9
	งานการจัดการความรู้.....	10
3	ความรู้เกี่ยวกับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติราชการ.....	11
	ความหมายของแผนกลยุทธ์.....	11
	ความหมายของแผนปฏิบัติราชการ.....	11
	กรอบการประเมิน.....	12
	นิยามศัพท์ที่ใช้ในการประเมิน.....	12
4	ขั้นตอนการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติราชการ.....	15
	การจัดทำแผนกลยุทธ์.....	15
	การจัดทำแผนปฏิบัติราชการ.....	15
5	ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางแก้ไข.....	19

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ชื่อหน่วยงาน ที่ตั้ง และประวัติความเป็นมาโดยย่อ

1.1.1 ชื่อคณะ

คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.1.2 ที่ตั้ง

ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม 44150

1.1.3 ประวัติความเป็นมา

ก่อนการจัดตั้งคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ ได้จัดให้เป็นรูปของโครงการโดยใช้ชื่อว่า โครงการบัณฑิตศึกษาวิทยาการสิ่งแวดล้อม โดยได้รับอนุมัติให้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2547 และให้สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้อนุมัติให้โครงการฯ เปิดสอนในระยะแรก 3 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2547 และได้เปิดทำการเรียนการสอนหลักสูตรดังกล่าว ตั้งแต่ภาคเรียนปลาย ปีการศึกษา 2547 เป็นต้นมา

ในภาคเรียนต้นปีการศึกษา 2548 โครงการฯ ได้ขยายการเรียนการสอนในระดับปริญญาโทในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และสาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา ไปที่ศูนย์พัฒนาการศึกษาอุดรธานี ณ สถาบันพลศึกษา จังหวัดอุดรธานี อีกแห่งหนึ่ง เพื่อรองรับการขยายการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง และในภาคเรียนที่ 2/2548 ได้ขยายการเรียนการสอนระดับปริญญาโท ในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา ไปยังศูนย์พัฒนาการศึกษาเพชรบูรณ์ ในการประชุมสภามหาวิทยาลัยมหาสารคาม ครั้งที่ 8/2548 เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2548 สภามหาวิทยาลัยมหาสารคามได้มีมติให้จัดตั้งคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ และตามนโยบายของมหาวิทยาลัยจึงได้มีการโอนย้ายบุคลากร ครุภัณฑ์ นิสิตและหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม (คณะเทคโนโลยี) มาสังกัดคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2549 เป็นต้นมา พร้อมทั้งร่างหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร และในปีการศึกษา 2550 ได้มีการจัดทำหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา ขึ้นอีก 1 หลักสูตร และในปีการศึกษา 2551 ได้มีการจัดทำหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม

ในปัจจุบัน คณะฯ ได้เปิดการเรียนการสอนทั้งหมด 7 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร และหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา

1.2 ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยมองค์กร

1.2.1 ปรัชญา

สิ่งแวดล้อมที่ดี เป็นพื้นฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืนและความสุขของมวลมนุษยชาติ

(Good Environment is the Foundation for Sustainable Development and Happiness of Mankind)

1.2.2 วิสัยทัศน์

คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามเป็นสถาบันการศึกษา
สิ่งแวดล้อมชั้นนำของอาเซียน

(Faculty of Environment and Resource Studies MSU is a leading academy for environmental studies in ASEAN)

1.2.3 พันธกิจ

1. ผลิตบัณฑิตสาขาวิชาชีพ เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม การจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา เพื่อเป็นทรัพยากรบุคคลรับใช้สังคมไทยและสากล

(To produce graduates with professional skills in environmental technology, environmental management and natural resources, and environmental education, conforming to the requirement of professional standards of both undergraduates and postgraduates, and building human resource for Thailand and international communities)

2. ผลงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ และสรรค์สร้างนวัตกรรม การประยุกต์ใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยีเพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและภูมิภาคอาเซียน

(To research by exploring new knowledge, innovation, and application of knowledge and technology for the benefits of conservation, restoration, and solutions to environmental problems in Thailand and ASEAN countries)

3. ให้การบริการวิชาการสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ แก่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน อาทิ เช่น การตรวจวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การให้คำปรึกษาการจัดการมลพิษด้านต่างๆ การพัฒนาศักยภาพองค์กรและชุมชน เป็นต้น ครอบคลุมพื้นที่ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

(To deliver technical services for public and private agencies and including communities within Thailand and foreign countries, these include, for instances, environmental quality examinations, environmental impact assessment, consultations on pollution abatement and management, building capacity of organization and community etc.)

4. ร่วมจัดกิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรมีความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ ประเพณี และวัฒนธรรมไทย เชื่อมโยงสู่อาเซียน

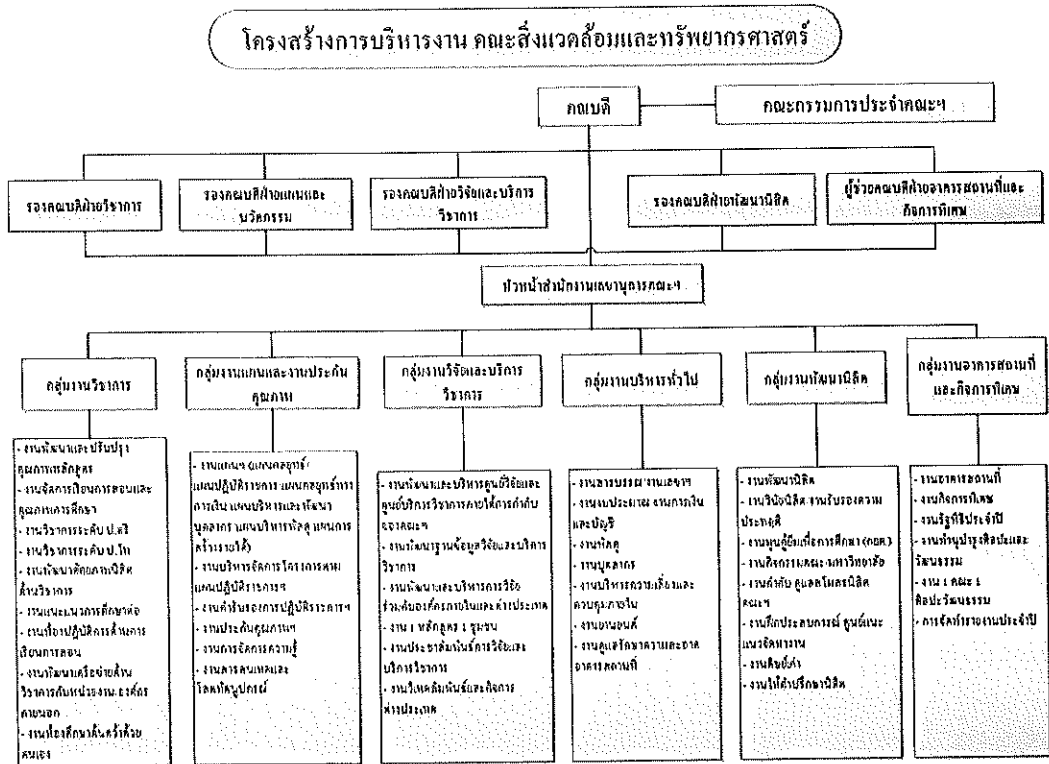
(To collaborate activities on art and culture preservation by promoting organization's staff to be proud of Thai identity, tradition, and culture uniqueness connecting to ASEAN community)

1.2.4 ค่านิยมองค์กร

SMART = “จริงใจ ต่อมน มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ รับผิดชอบ คิดกลุ่มเล็ก”

S = Sincerity	เป็นองค์กร แห่งความจริงใจ เป็นองค์กรที่สังคมเชื่อถือได้
M = Modest	เป็นองค์กร ที่อ่อนน้อม ต่อมนตัว พอเพียง
A = Aspiration	เป็นองค์กร ที่มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ
R = Responsibility	เป็นองค์กร ที่รับผิดชอบต่อสังคม
T = Thoughtfulness	เป็นองค์กร แห่งรากปัญญา ส่งเสริมนวัตกรรมความคิดอย่าง กลุ่มเล็ก

1.3 โครงสร้างองค์กรและโครงสร้างการบริหาร

บทที่ 2

ภาระงานที่ได้รับมอบหมาย

หน้าที่ความรับผิดชอบหลัก

ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติระดับต้นที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาการในการทำงาน ปฏิบัติงานเกี่ยวกับ งานคำรับรองการปฏิบัติราชการ งานประกันคุณภาพ และงานการจัดการความรู้ ภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ ของผู้ช่วยคณบดีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา และปฏิบัติงานอื่น ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีภาระรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

งานคำรับรองการปฏิบัติราชการ

1. ดำเนินการจัดทำคู่มืองานการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
2. ร่วมพัฒนาระบบ และกลไกในงานการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
3. ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
4. ดำเนินการจัดทำปฏิทินการดำเนินงานการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
5. ดำเนินการจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการประจำปี
6. ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
7. ดำเนินการรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติราชการในตัวชี้วัดที่รับผิดชอบ
8. ดำเนินการจัดทำรูปเล่มรายงานผลการประเมินผลการปฏิบัติราชการประจำปี
9. ดำเนินการรายงานผลการประเมินผลการปฏิบัติราชการประจำปีต่อที่ประชุมกรรมการประจำคณะ และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
10. ดำเนินการตามระบบ และแผนงานที่ได้กำหนดไว้ พร้อมทั้งรวบรวม และวิเคราะห์ประเด็นปัญหา รายงานผลการดำเนินงาน เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะ เพื่อหาแนวทางการแก้ไข
11. ดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานกลางมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับงานการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้การประเมินผลการปฏิบัติราชการดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

งานประกันคุณภาพการศึกษา

1. ดำเนินการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษา
2. ร่วมพัฒนาระบบ และกลไกในงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับคณะ และระดับหลักสูตร พร้อมทั้งกำกับดูแลกิจกรรมภายใต้การดำเนินการของศูนย์ประกันคุณภาพให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพการศึกษาระดับคณะ และระดับหลักสูตร
4. ดำเนินการจัดทำปฏิทินการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับคณะ และระดับหลักสูตร
5. ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา
6. ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) เฉพาะตัวชี้วัดที่รับผิดชอบ
7. ดำเนินการรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาระดับคณะ เฉพาะตัวชี้วัดที่รับผิดชอบ
8. ดำเนินการเกี่ยวกับการขอรับการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาระดับคณะ และระดับหลักสูตร
9. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมรับการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาระดับคณะ และระดับหลักสูตร
10. ดำเนินการรายงานผลงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับคณะ และระดับหลักสูตร ต่อที่ประชุมกรรมการประจำคณะ และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
11. ดำเนินการตามระบบ และแผนงานที่ได้กำหนดไว้ พร้อมทั้งรวบรวม และวิเคราะห์ประเด็นปัญหา รายงานผลการดำเนินงาน เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะ เพื่อหาแนวทางการแก้ไข
12. ดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานกลางมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับคณะ และระดับหลักสูตร
13. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้งานประกันคุณภาพการศึกษา ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

งานการจัดการความรู้

1. ดำเนินการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานการจัดการความรู้
2. ร่วมพัฒนาระบบ และกลไกในงานการจัดการความรู้
3. ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการการจัดการความรู้
4. ดำเนินการจัดทำปฏิทินการดำเนินงานการจัดการความรู้
5. ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา
6. ดำเนินการรายงานผลงานการจัดการความรู้ต่อที่ประชุมกรรมการประจำคณะ และ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

7. ดำเนินการตามระบบ และแผนงานที่ได้กำหนดไว้ พร้อมทั้งรวบรวม และวิเคราะห์ ประเด็นปัญหา รายงานผลการดำเนินงาน เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะ เพื่อหาแนวทางการ แก้ไข

8. ดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานกลางมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับงานการจัดการความรู้
9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้งานการจัดการความรู้ดำเนินไปด้วยความ

เรียบร้อย

บทที่ 3

ความรู้เกี่ยวกับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ

ความหมายของแผนกลยุทธ์

แผนกลยุทธ์ หมายถึง การตัดสินใจวางแผนอย่างมีระบบ มีทิศทางมีกระบวนการทำงานที่ชัดเจน มีความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เพื่อให้องค์กรสามารถดำรงอยู่ได้ในอนาคต โดยอาศัยการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของทุกฝ่าย

แผนกลยุทธ์ หมายถึง แผนระยะยาวของสถาบัน เป็นแผนที่กำหนดทิศทางการพัฒนาของสถาบันแผนกลยุทธ์ประกอบไปด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัตถุประสงค์ ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภัยคุกคาม กลยุทธ์ต่างๆ ของสถาบัน ควรครอบคลุมทุกภารกิจของสถาบัน มีการกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จของแต่ละกลยุทธ์และค่าเป้าหมายของตัวบ่งชี้ เพื่อวัดระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามกลยุทธ์ โดยสถาบันนำแผนกลยุทธ์มาจัดทำแผนการดำเนินงานหรือแผนปฏิบัติราชการประจำปี

ความหมายของแผนปฏิบัติการ

แผนปฏิบัติการ หมายถึง แผนระยะสั้นที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานภายใน 1 ปี เป็นแผนที่ถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ลงสู่ภาคปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานจริงตามกลยุทธ์ประกอบด้วยโครงการหรือกิจกรรม ต่างๆ ที่จะต้องดำเนินการในปีนั้นๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนกลยุทธ์ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของโครงการหรือ กิจกรรม ค่าเป้าหมายของตัวบ่งชี้เหล่านั้น รวมทั้งมีการระบุผู้รับผิดชอบหลักหรือหัวหน้าโครงการ งบประมาณในการดำเนินการ รายละเอียดและทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินโครงการที่ชัดเจน

แผนปฏิบัติการ หมายถึง เครื่องค้ำประกันว่าเป้าหมายในการทำงานในแต่ละปี มีโอกาสบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ พุดง่าย ๆ คือ เป็นสิ่งยืนยันว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้นั้นมีความเป็นไปได้ เพราะมีแผนงานรองรับที่ชัดเจน และถ้าแผนปฏิบัติการดำเนินการได้สำเร็จ ก็จะส่งผลต่อความสำเร็จของเป้าหมายที่กำหนดไว้เช่นกัน

ดังนั้น แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ จึงเป็นสิ่งที่หน่วยงานจะดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ โดยจะกำหนดขึ้นจากการพิจารณาปัจจัยแห่งความสำเร็จ (critical success factors) เป็นสำคัญ กล่าวคือ ต้องพิจารณาว่าในการที่จะบรรลุเป้าประสงค์ข้อหนึ่ง ๆ นั้น มีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อความสำเร็จ และเราจำเป็นต้องทำอะไร จึงจะไปสู่จุดนั้น ๆ ได้

กรอบการประเมิน

กรอบการประเมินผล คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้กำหนดกรอบการประเมินผลการปฏิบัติการตามแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ ภายใต้กรอบการประเมินผล ยุทธศาสตร์ทั้ง 7 ด้านของมหาวิทยาลัย คือ

- 1) การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพภายใต้การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ที่ทันสมัยตามเกณฑ์คุณภาพและมาตรฐานของชาติและสากล รวมทั้งมีความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและ ประชาคมโลก
- 2) การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้และพัฒนานวัตกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มหรือใช้ประโยชน์ให้กับชุมชนและสังคม
- 3) เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้และบริการวิชาการแก่สังคมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 4) ส่งเสริมการนำทุน ทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และผสมผสานวัฒนธรรมในระดับชาติ และสากล
- 5) พัฒนาระบบบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ และยกระดับการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยตามหลัก ธรรมภิบาล
- 6) ส่งเสริมภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยให้ได้รับการยอมรับและพัฒนาเป็นมหาวิทยาลัยในระดับสากล และ
- 7) พัฒนาสู่มหาวิทยาลัยสีเขียว และรักษาสีสิ่งแวดล้อม

โดยมีการบูรณาการตัวชี้วัดการประเมินผลแผนปฏิบัติการที่มาจากเกณฑ์การประเมินผล และมาตรฐานการประเมินผลจากส่วนต่างๆ เช่น ตัวชี้วัดของสำนักงาน ก.พ.ร. ตัวชี้วัดของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ตัวชี้วัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ตัวชี้วัดตามเกณฑ์มาตรฐานสากล (Ranking) และตัวชี้วัดมหาวิทยาลัย

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการประเมิน

1. อาจารย์ประจำ หมายถึง บุคลากรในมหาวิทยาลัยที่มีหน้าที่หลักทางด้านการสอนและการวิจัย และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาตามภาระงานที่รับผิดชอบในหลักสูตรที่เปิดสอน (มิใช่เต็มเวลาตามเวลาทำการ) (ประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548)

สำหรับอาจารย์ที่สถาบันจ้างเข้ามาเป็นอาจารย์ประจำด้วยเงินรายได้หน่วยงานจะต้องมีสัญญาจ้าง ที่มีการระบุระยะเวลาการจ้างอย่างชัดเจนและไม่น้อยกว่า 9 เดือน ในสัญญาจ้างจะต้องระบุหน้าที่ภาระงาน ให้ชัดเจนไม่น้อยกว่าหน้าที่ของอาจารย์ประจำตามที่กำหนดตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการ บริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548

การนับจำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัย ให้นับระยะเวลาการทำงานสำหรับอาจารย์ที่บรรจุใหม่ ในปีประเมิน ดังนี้

9-12 เดือน คิดเป็น 1 คน

6 เดือนขึ้นไปแต่ไม่ถึง 9 เดือน คิดเป็น 0.5 คน

น้อยกว่า 6 เดือน ไม่สามารถนำมานับได้

2. นักวิจัยประจำ หมายถึง นักวิจัยประจำที่เป็นข้าราชการ หรือพนักงานมหาวิทยาลัย รวมทั้งบุคลากร ที่มีตำแหน่งและหน้าที่ความรับผิดชอบเทียบเท่าเจ้าหน้าที่วิจัยหรือนักวิจัย และมีสัญญาจ้างกับสถาบันอุดมศึกษา

3. งานวิจัย หมายถึง กระบวนการที่มีระเบียบแบบแผนในการค้นหาคำตอบของปัญหา หรือการเสาะแสวงหา ความรู้ใหม่ ตลอดจนถึงการประดิษฐ์คิดค้นที่ผ่านกระบวนการศึกษา ค้นคว้าตามกระบวนการระเบียบ วิธีวิจัยที่เหมาะสมกับสาขาวิชาเพื่อให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ หรือเป็นการต่อยอดองค์ความรู้เดิมหรือทดลอง วิเคราะห์และตีความข้อมูลตลอดจนสรุปผลอย่างเป็นระบบ

4. งานสร้างสรรค์ หมายถึง ผลงานศิลปะและสิ่งประดิษฐ์ทางศิลปะประเภทต่างๆ ที่มีความเป็นนวัตกรรม โดยมีการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบที่เหมาะสมตามประเภทของงานศิลปะซึ่งมีแนวทางการทดลองหรือการพัฒนา จากแนวคิดสร้างสรรค์เดิมเพื่อเป็นต้นแบบหรือความสามารถในการบุกเบิกศาสตร์อันก่อให้เกิดคุณค่าทางสุนทรีย์และคุณประโยชน์ที่เป็นที่ยอมรับในวงวิชาชีพตามการจัดกลุ่มศิลปะของอาเซียน งานสร้างสรรค์ทางศิลปะ ได้แก่ (1) ทัศนศิลป์ (Visual Art) ประกอบด้วย ผลงานด้านจิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ ภาพถ่าย ภาพยนตร์ สื่อประสม สถาปัตยกรรมและงานออกแบบประเภทอื่นๆ (2) ศิลปะการแสดง (Performance Arts) ประกอบด้วย ดุริยางคศิลป์ นาฏยศิลป์ รวมทั้ง

การแสดงรูปแบบต่างๆ และ (3) วรรณศิลป์ (Literature) ซึ่งประกอบด้วย บทประพันธ์ และกวีนิพนธ์ รูปแบบต่างๆ 7. ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติหมายถึง บทความจากผลงานวิจัยหรือบทความ วิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ (Journal) ที่มีชื่อปรากฏอยู่ในฐานข้อมูล Thai-Journal Citation Index Centre (TCI) หรือวารสารวิชาการระดับชาติตามประกาศของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

5. ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติหมายถึง บทความจากผลงานวิจัยหรือ บทความวิชาการ ที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ (Journal) ที่ปรากฏในฐานข้อมูลสากล ได้แก่ ฐานข้อมูลการจัด อันดับวารสาร SJR (SCImago Journal Rank : www.scimagojr.com) หรือฐานข้อมูล ISI Web of Science (Science Citation Index Expand, Social Sciences Citation Index, Art and Humanities Citation Index) หรือฐานข้อมูล Scopus หรือวารสารวิชาการระดับนานาชาติตามประกาศของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

6. การเผยแพร่งานสร้างสรรค์ในระดับความร่วมมือระหว่างประเทศ หมายถึง โครงการร่วมมือระหว่าง ประเทศไทยกับประเทศอื่น

7. อาเซียน หมายถึง สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations) มี 10 ประเทศ ได้แก่ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย สปป.ลาว มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม

8. หน่วยงานหรือองค์กรระดับชาติหมายถึง หน่วยงานภายนอกสถาบันระดับกรมหรือเทียบเท่ากับขึ้นไป (เช่น ระดับจังหวัด) หรือรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือบริษัทมหาชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือ องค์กรกลางระดับชาติทั้งภาครัฐและเอกชน (เช่น สภาอุตสาหกรรม สภาหอการค้า สภาวิชาชีพ)

9. หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรที่เปิดสอนระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอกของมหาวิทยาลัย มหาสารคาม และเป็นหลักสูตรที่ได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2554)

10. การบูรณาการ (Integration) หมายถึง การผสมกลมกลืนของแผน กระบวนการสารสนเทศ การจัดสรร ทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ที่สำคัญของสถาบัน (organization-wide goal) การบูรณาการที่มีประสิทธิผล เป็นมากกว่าความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน (alignment) ซึ่งการดำเนินการของแต่ละองค์ประกอบภายใน ระบบการจัดการ ผลการดำเนินการมีความเชื่อมโยง กันเป็นหนึ่งเดียวอย่างสมบูรณ์

11. การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม หมายถึง กิจกรรมหรือโครงการให้บริการแก่สังคม ภายนอก สถาบันการศึกษา หรือเป็นการให้บริการที่จัดในสถาบันการศึกษาโดยมีบุคคลภายนอกเข้ามาใช้ บริการ

12. ระบบสารสนเทศ หมายถึง ระบบที่ทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลเข้ามาทำการ ประมวลผล รวมทั้ง การวิเคราะห์เพื่อจัดทำเป็นสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ และนำส่งไปยังผู้ที่มีสิทธิได้รับ สารสนเทศ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน การบริหารหรือการตัดสินใจโดยมีคอมพิวเตอร์รวมทั้งอุปกรณ์ต่างๆ เป็นเครื่องมือสนับสนุนการทำงานของระบบสารสนเทศ ระบบสารสนเทศในองค์การมีหลายประเภทในแต่ละ ประเภทมีได้หลายระบบ ทั้งนี้ เพื่อตอบสนอง วัตถุประสงค์เฉพาะด้านในการทำงานที่แตกต่างกัน ออกไป

บทที่ 4

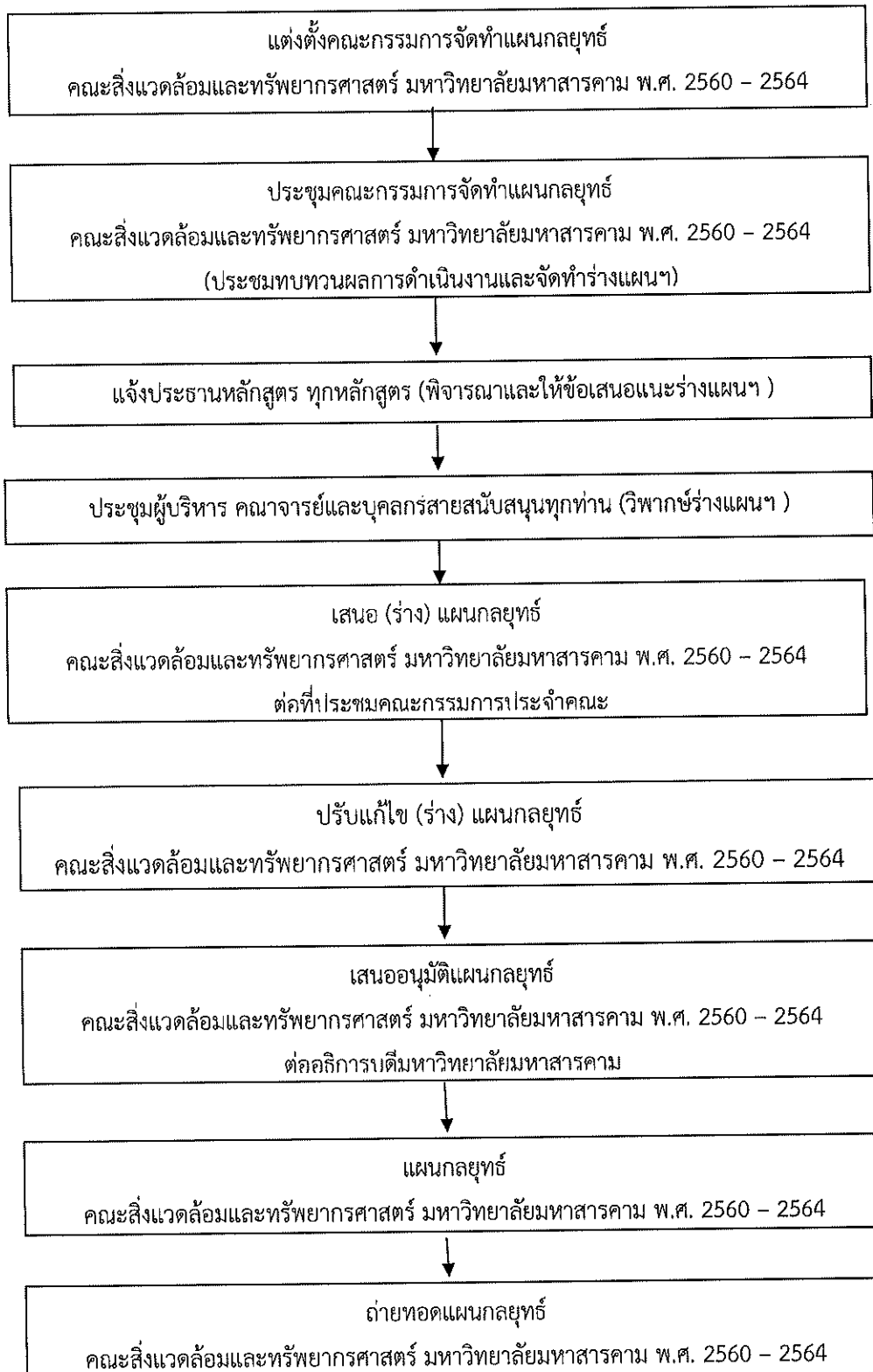
ขั้นตอนการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ

การจัดทำแผนกลยุทธ์

คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จัดทำแผนกลยุทธ์ คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2560-2564 ซึ่งเป็นแผนกลยุทธ์ ระยะ 5 ปี ในการพัฒนาคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีขั้นตอนในการจัดทำแผน ดังนี้

- 1) วิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และข้อมูลผลการดำเนินงานในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2) การศึกษาและวิเคราะห์กรอบนโยบายของมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่เกี่ยวข้อง
- 3) มีการประชุมคณะกรรมการจัดทำกลยุทธ์คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2560-2564
- 4) ประชุมคณาจารย์และบุคลากรคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ เพื่อวิพากษ์แผนฯ
- 5) เสนอร่างแผนฯ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- 6) เสนอแผนต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ขั้นตอนการจัดทำแผนกลยุทธ์

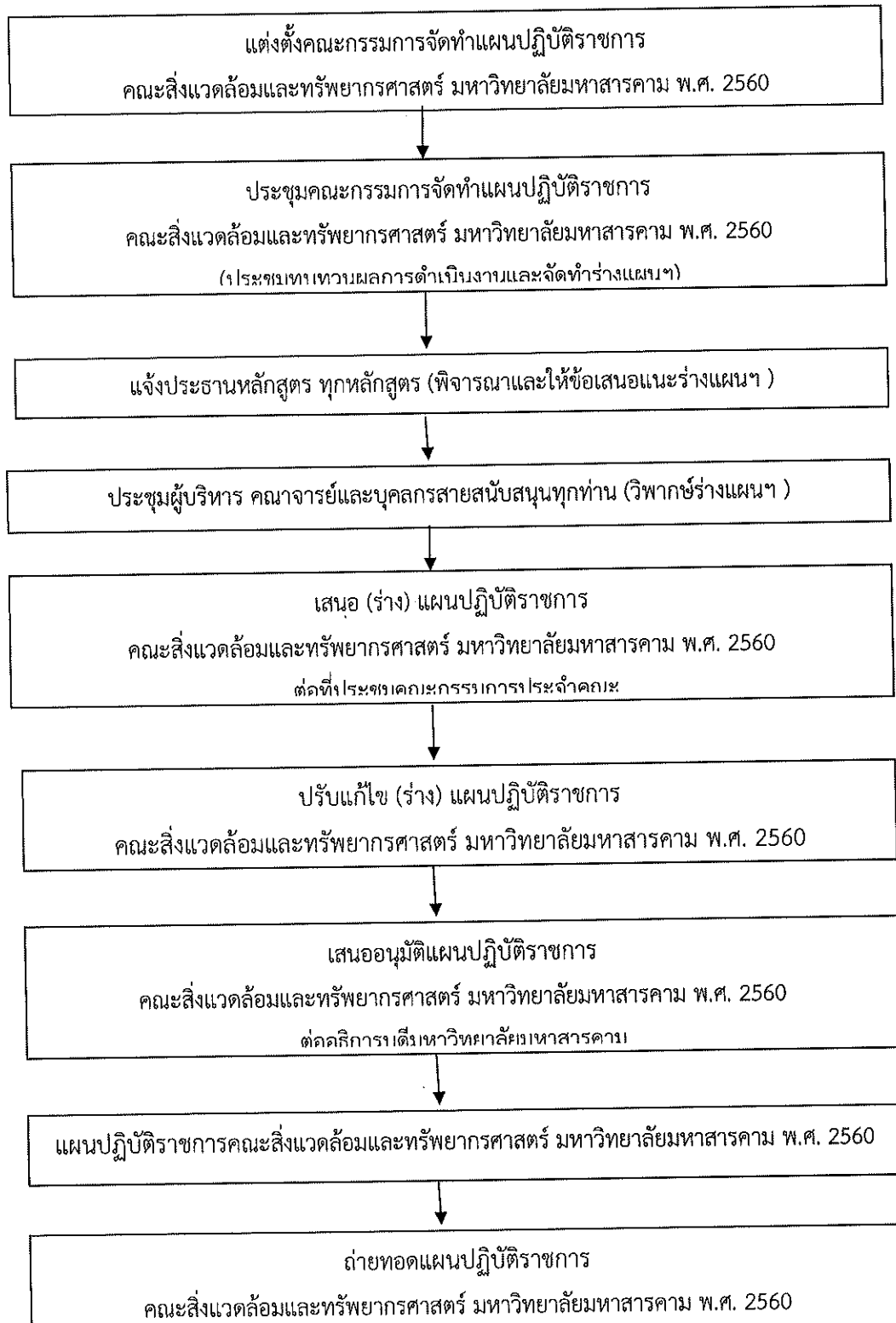

การจัดทำแผนปฏิบัติการ

คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จัดทำแผนปฏิบัติการ คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นแผนปฏิบัติการ ระยะ 1 ปี ในการพัฒนาคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีขั้นตอนในการจัดทำแผน ดังนี้

- 1) วิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และข้อมูลผลการดำเนินงานในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2) การศึกษาและวิเคราะห์กรอบนโยบายของมหาวิทยาลัยมหาสารคามที่เกี่ยวข้อง
- 3) มีการประชุมคณะกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการ
- 4) ประชุมคณาจารย์และบุคลากรคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ เพื่อวิพากษ์แผนฯ
- 5) เสนอร่างแผนฯ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการประจำคณะ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
- 6) เสนอแผนต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ

บทที่ 5

ปัญหา/อุปสรรคและแนวทางแก้ไข

ปัญหา/อุปสรรคการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนการปฏิบัติราชการ

ลำดับที่	ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางแก้ไข
1	ไม่มีการอบรมผู้ปฏิบัติงานในการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนการปฏิบัติราชการ	จัดให้มีการจัดอบรมผู้ปฏิบัติงานในการจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนการปฏิบัติราชการ
2	ไม่มีรูปแบบการจัดแผนกลยุทธ์และแผนการปฏิบัติราชการ	จัดให้มีรูปแบบการจัดแผนกลยุทธ์และแผนการปฏิบัติราชการ
3	เนื่องจากเป็นผู้เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ จึงไม่ทราบขั้นตอนการจัดทำตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ	จัดให้มีผู้เชี่ยวชาญเข้ามาสอนงานหรือส่งไปเรียนรู้งานกับผู้ที่มีความรู้ในด้านนั้นๆ
4	ขาดความสนใจในการจัดทำแผนฯ จากคณะกรรมการฯ	จัดประชุมเพื่อให้คณะกรรมการฯ จัดทำแผนฯ ช่วยกัน
5	ไม่มีรายชื่อบุคลากร ทุกท่านในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ	จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ โดยมีรายชื่อของบุคลากรทุกท่าน
6	ขาดผู้มีความรู้ในการจัดทำแผนฯ	เชิญผู้มีความรู้มาอบรมการจัดทำแผนฯ

บรรณานุกรม

กองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, คู่มือการประเมินผลแผนกลยุทธ์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พ.ศ. 2558 – 2561. กองแผนงาน, หน้า 2-5, 2549.